
POHJOISSAAMEN KIELI I, PERUSTASO 15 op (400 h)

Etäopetuksena Adobe Connect -järjestelmässä alkaen 17.8.2020, klo 17.00-19.30

Opintokokonaisuus sisältää 15 opintopisteen verran verkko-oppitunteja (200 h) sekä opiskelijan itsenäistä työskentelyä (200 h). Käytännössä opiskelu tarkoittaa sitä, että kun viikossa on esim. 3 verkko-oppituntia, niin sen lisäksi opiskelija varaa itsenäiselle opiskelulle aikaa toiset 3 tuntia. Ensimmäinen koulutuskerta sisältää perehdytyksen etäopiskeluun. Opetus lähtee liikkeelle alkeista. Opetuksessa painotetaan käytännön kielitaidon hallintaa eli puheen/kirjoituksen tuottamista ja kielen ymmärtämistä. Opetukseen sisältyy opetuskeskusteluja sekä pari- ja ryhmätyöskentelyä.

Tavoitteet

Opiskelija hallitsee saamen kielen ydinkielioppia ja -sanastoa. Hän lukee lyhyitä, helppoja tekstejä, osaa keskustella helpoista arkielämään liittyvistä aiheista sekä kirjoittaa saameksi lyhyitä kirjoitelmia. Opiskelija saa valmiudet suorittaa yleisten kielitutkintojen saamen kielen perustason tutkinnon. Saamen kielen tutkinto järjestetään kerran vuodessa.

Opiskelijalla on koulutuksen käytyään yleistä tietoa saamen kielistä ja saamelaisesta kulttuurista. Hän osaa nimetä saamelaisryhmät ja saamelaiset elinkeinot ja kuvailla saamelaisuuden alueellisia, yhteiskunnallisia ja kulttuurisia pääelementtejä. Hän tietää myös saamelaisen historian keskeisiä tapahtumia ja käännekohtia.

Sisältö

Opintojen laajuus on 15 op ja ne koostuvat pohjoissaamen kielen (6 op + 7 op = 13 op) ja saamelaisen kulttuurin (2 op) opinnoista. Opetuskielenä on pohjoissaame ja suomi. Opinnot eivät edellytä aiempia saamen kielen opintoja.

Kohderyhmä

Koulutus on tarkoitettu kaikille saamen kielestä ja kulttuurista kiinnostuneille. Koulutuksen opetusohjelma on suunniteltu siten, että se sopii työelämässä saamen kielen ja kulttuurin osaamista tarvitseville sekä jatko-opintoja suunnitteleville. Koulutus sopii mm. kuntien ja valtion henkilöstölle, muille julkisoikeudellisia tehtäviä saamelaisalueella hoitaville viranhaltijoille, työntekijöille sekä luottamusmiehille. Koulutus toteutetaan iltaopetuksena.

Toteutus

Koulutus toteutetaan etäopintoina Adobe Connect -etäopetusjärjestelmässä. Vaatimuksia osallistumiseen/opiskeluvälineet: tietokone (älä käytä mobiililaitteita osallistumiseen), internetyhteys, USB-headsetit (kuulokemikrofonit), web-kamera ja pohjoissaamen fontit. Fonttien asennusohjeet löydät osoitteesta <http://divvun.no/keyboards/desktopindex.html>.

Lisäksi opinnoissa käytetään Moodle-oppimisalustaa:

<https://moodle.eoppimispalvelut.fi>, Googlen pilvipalveluita ja muita hyödyllisiä verkkosovelluksia. Google Gmail -tunnuksen opiskelija luo itse.

Ohjelmistoista ja niihin perehdyttämisestä vastaa koulutuksen järjestäjä. Opiskelijan vastuulla ovat opiskeluvälineet ja oppimateriaalien hankinta. Opiskelijalle annetaan tunnukset oppimisympäristöihin hänen hankittuaan opintojen edellyttämät opiskeluvälineet.

Lisätietoja opiskeluympäristöistä etäopetuksen tukihenkilöiltä (yhteystiedot alla).

Yleiset kielitutkinnot

Pohjoissaamen kielessä voi suorittaa perus, keski- tai ylimmän tason yleisen kielitutkinnon. Tutkinnossa on seuraavat osat: puheen ja tekstin ymmärtäminen, puhuminen ja kirjoittaminen. Saamen kielen tutkinto järjestetään kerran vuodessa.

Tutkinnon suorittamalla voi osoittaa virallisesti kielitaitonsa. Tutkintotodistusta voi käyttää esimerkiksi työ- tai opiskelupaikan hakemiseen. Tutkinnot ovat maksullisia, hinta riippuu valitusta tutkinnosta ja sen tasosta.

Yleiset kielitutkinnot ovat aikuisille suunnattuja kielitaitotutkintoja. Tutkinnot mittaavat kielen osaamista sellaisissa käytännön tilanteissa, joissa aikuinen joutuu puhumaan, kuuntelemaan, kirjoittamaan tai lukemaan jotakin vierasta kieltä - joko Suomessa tai ulkomailla. Yleiset kielitutkinnot ovat kansallisia ja virallisia kielitutkintoja, niiden kehittämistyöstä vastaavat Opetushallitus sekä Jyväskylän yliopiston Soveltavan kielentutkimuksen keskus.

Tietoa kielitutkinnoista, tutkintopäivistä ja -paikoista, ilmoittautumisesta ja tutkintomaksuista löydät [tämän linkin kautta](#). Sivuilta löydät myös kielitutkintojen taitotasokuvaukset. **Ilmoittautuminen kielitutkintoon on opiskelijan itsensä vastuulla. Ilmoittautumisajankohta tutkintoon on alkuvuodesta 2021.**

Testiin voi käydä tutustumassa Soveltavan kielentutkimuksen keskuksen sivuilta <http://ykitesti.solki.jyu.fi/tutustu-testiin/saame/>. Sivulla on myös ohjeita testiin tulijoille.

Lisätietoja: Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanslia 040 723 7309

Paikka ja aika

Opinnot käynnistyvät Adobe Connect -järjestelmässä maanantaina 17.8.2020 ja päättyvät 5.5.2021.

Opetusaika on maanantai- ja keskiviikkoiltoisin klo 17.00-19.30 (yksi kerta sisältää kolme oppituntia, opetukseen kokoonnutaan kaksi kertaa

Saamelaisalueen koulutuskeskus
Sámi oahpahušguovddáš
Säämi máttááttáskuávdáš
Sää'm škooultémkõöskõs

viikossa). Oppitunteja ei ole viikolla 42 (2020) eikä viikolla 10 (2021) eikä ajanjaksolla 10.12.20 - 8.1.21.

Osanottajamäärä	Koulutukseen otetaan 15 opiskelijaa hakemusten perusteella.
Opettaja	Ellen Pautamo
Kustannukset	Opiskelija kustantaa ja hankkii itse tarvittavat oppimateriaalit ja opiskeluvälineet (tietokone, internetyhteys ja USB-headsetit).
Koulutusmaksu	Koulutus on maksuton, mutta mikäli osanottaja keskeyttää opinnot, perimme 150 euron keskeyttämismaksun koulutuksen järjestämiskuluihin.
Tiedustelut	Saamelaisalueen koulutuskeskus, virtuaalikoulu virtuaali@sogsakk.fi , puh. 040 378 0304 (Tiisu-Maria Näkkäläjärvi) tai toimisto puh. 040 723 7309. Tietoa myös osoitteessa www.sogsakk.fi/fi/virtuaalikoulu
Tukipalvelun yhteystiedot	Virtuaalikoulun yleinen tukinumero 0295 333 555 (0295-alkuisiin numeroihin ei sisälly palvelu- tai muita erityismaksuja). Sähköposti tukipalvelu@sogsakk.fi
Hakeminen	Hakemukset täytetään 12.6.2020 mennessä osoitteessa: https://link.webpolsurveys.com/S/594D6A4849224317
Opiskelijavalinta	Koulutukseen valituille ja varasijalla oleville tiedotetaan sähköpostitse viimeistään viikolla 25. Muille ei tiedoteta erikseen.

POHJOISSAAMEN KIELI I, PERUSTASO 15 op (400 h)

Opetussuunnitelma

Opintokokonaisuus Koulutuksen laajuus on 15 opintopistettä ja se koostuu pohjoissaamen kielen (6 op + 7 op = 13 op) ja saamelaisen kulttuurin (2 op) opinnoista. Koulutus muodostaa kokonaisuuden, jossa käsitellään erilaisia arki- ja työelämän elämän aihepiirejä. Saamelaiskulttuurin opetus etenee kielen opetuksen rinnalla.

Koulutuksen kuvaus

Saame I

Laajuus

6 op

Osaamistavoite

Opiskelija hallitsee pohjoissaamen perusrakenteita, ydinkielioppia ja perussanastoa. Hän pystyy viestimään päivittäiseen elämään liittyvissä tilanteissa, kertomaan itsestään ja ympäristöstään. Hän lukee helppoja tekstejä, osaa keskustella helpoista aiheista sekä kirjoittaa saameksi lyhyitä kirjoitelmia.

Sisältö

Erilaisia luku-, kirjoitus- ja ääntämis- ja keskusteluharjoituksia, kielioppia ja tekstin- ja kuullun ymmärtämiseen liittyviä harjoituksia ja sanastojen kokoamista.

Aihealueet

Minä ja taustani:

Opiskelija osaa kertoa itsestään tai muista ja pystyy kysymään heiltä vastaavia tietoja, esim. perustiedot (nimi, osoite, puhelinnumero, sukupuoli, ikä, syntymäpaikka ja -aika), kansallisuus, perhe- ja ystävyys-suhteet, perheenjäsenet, koulutus, kielitaito, ammatti, työpaikka, työttömyys, ulkonäkö, luonne, harrastukset ja oman mielenkiinnon kohteet (kulttuuri, urheilu yms.).

Koti, asuminen:

Opiskelija pystyy keskustelemaan asumisestaan ja kysymään muiden asumisesta, esim. kotipaikka, asuminen (vuokra- tai omistusasunto, kerros-, rivi- tai omakotitalo), asuinalue (kaupunki/maaseutu), palvelut, viihtyisyys, asuinolosuhteet ja asuntopolitiikka.

Jokapäiväinen elämä:

Opiskelija pystyy kertomaan jokapäiväisestä elämästään sekä kysymään toisten elämäntavoista: päivärytmi, kellonajat, ostosten teko, kulutustavarat ja ruoat, ruoanlaitto, ateriointi kotona ja ravintoloissa, mitat kuten rahayksiköt, hinnat, koko, paino. Opiskelija pystyy kertomaan jokapäiväisestä elämästään sekä kysymään toisten

elämäntavoista: palvelujen käyttäminen (pankki, posti jne.),
joukkoliikenne ja yksityinen liikenne.

Sosiaalinen vuorovaikutus:

Opiskelija pystyy viestimään sosiaalisissa tilanteissa, esim. tutustuminen, tapaaminen ja esittäytyminen, henkilökohtaiset perustiedot, kiittäminen ja hyvästeleminen. Opiskelija pystyy viestimään sosiaalisissa tilanteissa, esim. puhelinkäyttäytyminen, kirjalliset viestit tutuille ja tuntemattomille, vierailukutsujen esittäminen ja vastaanottaminen.

Toteutustavat	Oppitunnit, harjoitukset ja omatoimista työskentelyä ja perehtymistä kirjallisuuteen.
Oppimateriaali (Hankittava)	Länsman, Helmi 2005: <i>Cealkke dearvvuodaid 1</i> sekä kirjaan kuuluva CD; Sammallahti, Pekka 1989: <i>Sámi-suoma-sámi sátnegirji</i> , Saamelais-suomalais-saamelainen sanakirja;
Oheismateriaali	Pope, Kirsten – Sára, Máret 2004: <i>Eatnigiella, Giellaoahpu váldogirji</i> ; Nickel, Klaus Peter – Sammallahti, Pekka 2011: <i>Nordsamisk grammatikk</i> ; Magga, Elna 2004: <i>Oanehis giellaoahppa</i> , Lyhyt kielioppi; muu oppitunneilla jaettava ja käytettävä oppimateriaali
Suoritustavat	Oppitunnit, harjoitukset ja kirjallinen ja/tai suullinen koe.
Arviointi	1–5. Arviointi kirjallisten tehtävien, kokeiden sekä suullisen näytön perusteella.
Opetuskieli	Pohjoissaame ja suomi.

Saame I: Arviointikriteerit on esitetty asteikolla 5-3-1:

5	3	1
<ul style="list-style-type: none"> • Opiskelija hallitsee erinomaisesti opintojakson perusrakenteet, ydinkieliopin ja perussanaston • Opiskelija pystyy viestimään suullisesti ja kirjallisesti erinomaisesti päivittäiseen elämään liittyvissä tilanteissa, kertomaan itsestään ja ympäristöstään: tuotos on rakenteiden, sisällön ja ääntämisen osalta erinomaista, johdonmukaista ja ymmärrettävää, selkeää ja sujuvaa. • Opiskelija ymmärtää erinomaisesti vaihtelevia suullisia ja kirjallisia viestejä ja tekstejä. • Opiskelija osaa soveltaa oppimaansa myös ennakoimattomissa kielenkäyttötilanteissa.	<ul style="list-style-type: none"> • Opiskelija hallitsee hyvin mutta epätasaisesti opintojakson perusrakenteet, sanaston ja ydinkieliopin. • Opiskelija pystyy viestimään suullisesti ja kirjallisesti hyvin päivittäiseen elämään liittyvissä tilanteissa, kertomaan itsestään ja ympäristöstään: tuotos on paikoitellen varsin sujuvaa ja pääosin ymmärrettävää, sanojen ja rakenteiden epätarkkuus vaikeuttavat ja katkaisevat merkityksen välittymistä, pitemmissä tuotoksissa perusrakenteetkin tuottavat vaikeuksia, tulee ymmärretyksi kielellisistä ja/tai ääntämisestä johtuvista puutteista huolimatta. • Opiskelija ymmärtää hyvin vaihtelevia suullisia ja kirjallisia viestejä ja tekstejä, saa selvän tekstin pääasioista, vaativammista teksteistä jää osia ymmärtämättä. • Opiskelija pystyy soveltamaan hyvin oppimaansa tutuissa kielenkäyttötilanteissa.	<ul style="list-style-type: none"> • Opiskelija hallitsee puutteellisesti opintojakson perusrakenteet, sanaston ja ydinkieliopin. • Opiskelija pystyy viestimään suullisesti ja kirjallisesti erittäin suppeasti päivittäiseen elämään liittyvissä tilanteissa, kertomaan itsestään ja ympäristöstään: tuotos on rakenteiden osalta epätarkkaa, puutteellista ja paikoin vaikea ymmärtää, pitempi tuotos kokonaisuutena katkonaista, sanavaraston suppeus rajoittaa ilmaisua, perusrakenteiden hallinnassa ja ääntämisessä puutteita. • Opiskelija ymmärtää rutiininomaisia suullisia ja kirjallisia viestejä ja tekstejä. • Opiskelija pystyy soveltamaan oppimaansa vain kaikkein tutuimmissa ja yksinkertaisimmissa kielenkäyttötilanteissa.

Saame II

Laajuus

7 op

Osaamistavoite

Opiskelijalla on perustiedot pohjoissaamen keskeisestä kieliopista, rakenteista ja perussanavarasto. Hän osaa lukea erityyppisiä tekstejä (esim. helppoa asiatekstiä, satuja ja kertomuksia) ja osaa keskustella niiden pohjalta. Opiskelija kirjoittaa saameksi kirjoitelmia ja viestejä.

Sisältö

Erilaisia luku-, kirjoitus-, ääntämis- ja keskusteluharjoituksia, kielioppia ja tekstin- ja kuullunymmärtämisharjoituksia ja sanastoa.

Aihealueet

Matkustaminen:

Osallistujan tulee pystyä selviytymään matkailuun liittyvissä tilanteissa, esim. tiedonhankinta matkakohteesta ja majoitusmahdollisuuksista, matka- ja majoitusjärjestelyt, matkavakuutus, joukkoliikenne (lähtö- ja saapumisaikojen selvittäminen, lipun osto, reitin ja matkustustavan valinta), matkan tarkoitus ja kesto, rahanvaihto, hotellissa asioiminen, tutustumiskäynnit, työpaikkavierailut ja koulutustilaisuudet, tien neuvominen, kulkuvälineen vuokraaminen, matkakohteen esittely ja neuvojen antaminen, ongelmatilanteet: tavaroiden katoaminen, varkaudet, onnettomuudet

Terveys ja hyvinvointi:

Opiskelija pystyy viestimään terveyteen ja hyvinvointiin liittyvissä tilanteissa: vointi (paha olo, nälkä, jano, väsymys, mieliala, oma vointi, toisten voinnista kysyminen), ruumiinosat, sairastuminen: ensiapu, lääkarissäkäynti, sairaala, tapaturmat ja sairaudet, hätätapauksessa toimiminen, terveydenhuolto, terveyskasvatus

Oma elämä, koti ja asuminen:

Opiskelija pystyy keskustelemaan erilaisista harrastuksista ja harrastusmahdollisuuksista sekä tarkemmin omasta asumisestaan (kodin huoneet, tavarat, laitteet).

Työ:

Osallistujan tulee pystyä kertomaan työstään sekä kysymään toisten työstä esim. perustiedot (työpaikka, työtoverit, esimiehet, kokoaikatyö, osa-aikatyö, työtyytyväisyys), päivittäinen rutiini (työpäivän pituus, alku, loppu, vaiheet, tauot, vapaa-aika, työajan seuranta), työvuosi (työjaksot, lomat, vuodenaikojen vaikutus työhön), työkokemus (työtehtävien kuvaus, pätevyysvaatimukset), oman työn vaatima kielitaito (posti, puhelin, sähköposti jne.)

Toteutustavat

Oppitunnit, harjoitukset ja omatoimista harjoittelua ja perehtymistä kirjallisuuteen.

Saamelaisalueen koulutuskeskus
Sámi oahpahušguovddáš
Säämi máttááttáskuávdáš
Sää'm škooultémkõöskõs

Oppimateriaali (hankittava)	Länsman, Helmi 2005: <i>Cealkke dearvvuodaid 2</i> sekä kirjaan kuuluva CD; Sammallahti, Pekka 1989: <i>Sámi-suoma-sámi sátnegirji</i> , Saamelais-suomalais-saamelainen sanakirja; Magga, Elna 2004: <i>Oanehis giellaoahppa</i> , Lyhyt kielioppi; muu oppitunneilla jaettava ja käytettävä oppimateriaali
Oheismateriaali	Pope, Kirsten – Sára, Máret 2004: <i>Eatnigiella, Giellaoahpu váldogirji</i> ; Nickel, Klaus Peter – Sammallahti, Pekka 2011: <i>Nordsamisk grammatikk</i>
Suoritustavat	Oppitunnit, harjoitukset ja kirjallinen ja/tai suullinen koe.
Arviointi	1–5. Arviointi kirjallisten tehtävien, kokeiden sekä suullisen näytön perusteella.
Opetuskieli	Pohjoissaame ja suomi.
Lisätiedot	Saame I suoritettuna/suoritteilla.

Saame II: Arviointikriteerit on esitetty asteikolla 5-3-1:

5	3	1
<ul style="list-style-type: none"> • Opiskelija hallitsee erittäin hyvin opintojakson keskeisen kieliopin, rakenteet ja sanaston. • Opiskelija pystyy viestimään suullisesti ja kirjallisesti erinomaisesti kurssin aihepiireihin liittyvissä tilanteissa: tuotos on rakenteiden ja ääntämisen osalta erinomaista, johdonmukaista ja ymmärrettävää, selkeää ja sujuvaa. • Opiskelija ymmärtää erinomaisesti vaihtelevia suullisia ja kirjallisia viestejä ja tekstejä. • Opiskelija osaa soveltaa oppimaansa myös ennakoimattomissa kielenkäyttötilanteissa.	<ul style="list-style-type: none"> • Opiskelija hallitsee hyvin opintojakson keskeisen kieliopin, rakenteet ja sanaston, mutta niissä on vielä kehitettävää. • Opiskelija pystyy viestimään suullisesti ja kirjallisesti hyvin kurssin aihepiireihin liittyvissä tilanteissa: tuotos on paikoitellen varsin sujuvaa ja pääosin ymmärrettävää, sanojen ja rakenteiden epätarkkuus ja katkonaisuus vaikeuttavat merkityksen välittymistä, pitemmissä tuotoksissa perusrakenteetkin tuottavat vaikeuksia, tulee ymmärretyksi kielellisistä ja/tai ääntämisestä johtuvista puutteista huolimatta. • Opiskelija ymmärtää hyvin vaihtelevia suullisia ja kirjallisia viestejä ja tekstejä. • Opiskelijalla on valmiuksia soveltaa oppimaansa tutuissa kielenkäyttötilanteissa.	<ul style="list-style-type: none"> • Opiskelija hallitsee puutteellisesti opintojakson keskeisen kieliopin, rakenteet ja sanaston. • Opiskelija pystyy viestimään suullisesti ja kirjallisesti erittäin suppeasti kurssin aihepiireihin liittyvissä tilanteissa: tuotos on perusrakenteiden osalta puutteellista, hajanaista ja paikoin vaikeaa ymmärtää, pitempi tuotos kokonaisuutena epätarkkaa ja katkonaista, sanavaraston suppeus ja hajanaisuus rajoittaa ilmaisua, perusrakenteiden hallinta ja ääntäminen puutteellista. • Opiskelija ymmärtää suppeasti rutiininomaisia suullisia ja kirjallisia viestejä ja tekstejä. • Opiskelija pystyy soveltamaan oppimaansa vain kaikkein tutuimmissa ja yksinkertaisimmissa kielenkäyttötilanteissa.

Saamelaiskulttuuri I

Laajuus

2 op

Osaamistavoite

Opiskelijalla on kurssin käytyään yleistä tietoa saamen kielistä ja saamelaisesta kulttuurista (painottuen Suomen puolen saamelaisten tilanteeseen). Hän tietää myös saamelaiskulttuurin historiasta ja nykytilasta sekä niistä asioista, jotka ovat nykytilan rakentumiseen vaikuttaneet. Opiskelija on perehtynyt saamen kielten asemaan saamelaisessa yhteiskunnassa sekä niihin yhteiskunnallisiin muutoksiin, jotka ovat johtaneet kielten ja kulttuurin nykytilaan. Hän tietää myös saamelaisen historian keskeisiä tapahtumia ja käännekohtia.

Sisältö

Yleistietoa saamelaisista ja saamelaisalueesta, saamelaisten historiaa ja nykypäivää, saamelaisen yhteiskunnan tärkeimpiä kehityskulkuja, saamelaiset instituutiot, saamelaistaiteet

Oppimateriaali

Lehtola, Veli-Pekka 2015: **Saamelaiset - historia, yhteiskunta, taide** (päivitetty painos), Puntos (löytyy netistä tästä [linkistä](#)); Saamelaismuseo Siidan **Sææm'jie'llem** ([nettiartikkeleita kolttsaamelaisista](#)) 2003; Saamelaismuseo Siidan ja Anarâškielâ servin nettisivusto **Anarâš** ([nettiartikkeleita inarinsaamelaisista](#)) 2006.

Suoritustavat

Aktiivinen osallistuminen oppitunneille, harjoitukset, mahdolliset saamelaiskulttuuritapahtumat sekä esitelmä.

Arviointi

Suoritettu/Hylätty

Opetuskieli

Suomi ja pohjoissaame.

Muuta

Arviointi

Saamelaisalueen koulutuskeskuksen opetusaineissa aineenopettaja arvioi opiskelijan osaamistaidot opetusaineessa arvioinnin kriteerien mukaisesti asteikolla 1–5: erinomainen (5), kiitettävä (4), hyvä (3), tyydyttävä (2), välttävä (1), hylätty (0). Käytössä ovat myös merkinnät suoritettu (S) tai hylätty (H). Merkintä SK tarkoittaa, että suoritus on kesken.